МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ КОЛЕДЖ

Для спеціальності:
151 "Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології"
Для спеціалізації:
5.151.2 «Обслуговування пристроїв електрозв'язку »

Методичний посібник
для самостійної роботи студентів

з навчальної дисципліни « Історія України»

2017

Методичний посібник для самостійної роботи з дисципліни «Історія України» для студентів спеціальності 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» спеціалізації 5.151.2 «Обслуговування пристроїв електрозв'язку » / Укладач: Коструб І.П. – ХДПК , 2017. – 16 с.

Методичний посібник розглянутий та рекомендований цикловою комісією соціально-гуманітарних дисциплін

Протокол № _____ від "___"_____20____р.

Голова циклової комісії _____ (Л.М. Діброва)

(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено методичною радою Харківського державного політехнічного коледжу

Протокол № _____ від "____"_____20____р.

Голова методичної ради _____(В.О.Величко)

(Підпис (прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка ……4
2. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи……..….5
3. Методичні вказівки до підготовки рефератів……6
4. Програма навчальної дисципліни…….……..7
5. Перелік питань, винесених на самостійне вивчення……..…8
6. Пропоновані теми рефератів……..9
7. Список літератури…….…….11
8. Інформаційні ресурси…….16

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Для досягнення цілей сучасного суспільства необхідний спеціаліст, спроможний оперативно приймати нешаблонні рішення, діяти самостійно і творчо. Творчість починається там, де здійснюється самостійний пошук принципів, способів поведінки і дій. Творчість набуває розвитку на основі самостійності особистості і є найвищим ступенем її розвитку. В сучасних умовах самостійність стає професійно необхідною якістю особистості будь-якого спеціаліста. Отже і підготовка майбутніх спеціалістів у вищому навчальному закладі орієнтується на формування у студентів цієї якості, а не лише на репродуктивну виконавську діяльність з оволодіння певною сумою знань і вмінь.

Самостійна робота студентів спрямована на забезпечення загальноосвітньої та практичної підготовки згідно з професійними інтересами кожного студента, сприяє формуванню незалежних поглядів,
умінню обґрунтувати свою точку зору і самостійно виконати запропоноване завдання. Така форма занять поглиблює здобуті студентами знання, надає можливості набуття практичних навичок, а отже вимагає і відповідного навчально-методичного забезпечення цієї форми навчального процесу.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота є важливим елементом всієї системи підготовки у вищому навчальному закладі при будь-якій формі навчання і сприяє кращому засвоєнню та ефективному опануванню навчального матеріалу.

Сучасна реформа вищої освіти — це насамперед перехід від парадигми навчання до парадигми освіти, самоосвіти. Розв'язати це завдання неможливо лише шляхом передачі знань у готовому вигляді від викладача до студента. Необхідно всіляко сприяти перетворенню студента з пасивного споживача знань в активного їх творця, здатного сформулювати проблему, проаналізувати шляхи її вирішення, знайти оптимальний результат. Тому самостійна робота студентів є не тільки важливою формою навчального процесу, а й має стати його основою.

Це передбачає орієнтацію на активні методи опанування знаннями, розвиток творчих здібностей студентів, перехід від поточного до індивідуалізованого навчання з урахуванням потреб і можливостей особистості.

До самостійної роботи студентів належать такі види робіт, які вони виконують під час підготовки до всіх аудиторних занять, у процесі підготовки домашніх або аудиторних завдань, навчально-наукової або науково-дослідної діяльності незалежно від того, чи проводиться вона без участі або за умов консультування викладачем поза розкладом або за розкладом, що регламентує самопідготовку. Самостійна робота студентів є основною формою оволодіння знаннями у вільний від аудиторних занять час.

З дисципліни «Історія України» рекомендуються такі види самостійної роботи:

• самостійне вивчення й поглиблене опрацювання певних розділів дисципліни та її окремих питань;
• вивчення матеріалу лекцій за конспектом, рекомендованими підручниками і спеціальною літературою;
• пошук та вивчення додаткової літератури;
• кодування інформації (складання схем, таблиць, графіків);
• виступ з повідомленнями на семінарських заняттях;
• написання рефератів, доповідей, оглядів, звітів;
• виконання вправ, розв'язання задач, тестів, кросвордів;
• виконання письмових контрольних робіт;

Під час самостійної роботи студент повинен опрацювати спеціальну термінологію, з якою ознайомлюється під час вивчення відповідних тем дисципліни.

Однак репродуктивна самостійна робота не може бути достатньо ефективною під час формування самостійності як професійної якості особистості. Необхідне не лише вміння працювати без сторонньої допомоги, а

й здатність розв’язувати цілісні задачі, що містять всі компоненти діяльності людини:
1) усвідомлення і формування проблем і завдань;
2) визначення цілей і складання плану вирішення;
3) аналіз, прогнозування і прийняття рішення, його практичну реалізацію;
4) контроль і оцінку процесу та результатів діяльності;
5) постановку нових цілей і завдань.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ПІДГОТОВКИ РЕФЕРАТІВ

Одним з видів самостійної роботи студентів є підготовка реферату. Реферат повинний показати знання студентів з опанованої теми.
При оцінці реферату особливе значення надається самостійності мислення, новим прикладам, роботі з літературою (книгами і публікаціями), що не входять у рекомендований список літератури.

При роботі з першоджерелами варто уникати прямого конспектування тексту, а зосередити увагу на коментуванні, тобто на викладі власних поглядів з розглянутого матеріалу. Однак цитування (оформлене посиланнями) також може використовуватися для аргументації або формулювання думки автора.

Реферат належний мати чітку структуру. Початок реферату – план (зміст), що складається з розділів і підрозділів, що відповідають заголовкам і підзаголовкам у тексті. За змістом (планом) випливає введення: постановка мети, задач, визначення кордонів дослідження теми. Основна частина поетапно розкриває тему реферату. Наприкінці оформляються висновки, показуються напрямки подальшого розвитку теми. Завершується реферат списком використаних джерел (оформленим у встановленому порядку).

У ході роботи над рефератом передбачається консультування викладача: обговорення напрямку наукового пошуку, узгодження плану (змісту) і ін. Реферат, прорецензований викладачем, виноситься на захист і обговорення в аудиторії.

Обсяг реферату – 10-12 сторінок тексту. Реферат може бути підготовлений на персональному комп'ютері і роздрукований на принтері. Текст повинний розміщатися на білому папері форматом А4 210 (297 мм із полями з усіх боків 25 мм, інтервал полуторний. Рекомендується шрифт «Times New Roman», розмір 14 пт, гарнітура нормальна, для версії Word 6.0 або більш пізніх.

Тема реферату обирається (за бажанням) із пропонованої тематики. За узгодженням з викладачем можливе самостійне формулювання теми.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Найдавніша історія України.

Змістовий модуль 2. Утворення і розвиток держави Київська Русь.

Змістовий модуль 3. Галицько-Волинська держава.

Змістовий модуль 4. Українські землі під владою Литви та Польщі (XIV-пер.пол.XVIIст.).

Модуль 2.

Змістовий модуль 5. Визвольна війна українського народу сер. XVIIст. Утворення козацької держави. Причини, характер, рушійні сили. Початковий етап війни.

Змістовий модуль 6. Соціально-економічний та політичний розвиток України в др. пол XVII – XVIII ст.

Змістовий модуль 7. Українські землі під владою Російської та Австрійської імперій у пер.пол. XIXст.

Змістовий модуль 8. Українські землі у др. пол. XIX ст.

Модуль 3.

Змістовий модуль 9. Україна на поч. XX ст.

Змістовий модуль 10. Україна в роки Першої світової війни.

Змістовий модуль 11. Українська державність в 1917 – 1921 рр. Початок Української революції. Утворення Центральної Ради. Розгортання Української революції. Боротьба за відновлення державності.

Модуль 4.

Змістовий модуль 12. Українська РСР в умовах НЕПу (1921-1928рр.)

Змістовий модуль 13. Закріплення радянської влади в Україні (1929-1938рр.). Перехід до форсованої індустріалізації, насильницької колективізації, ідеологізації суспільного та культурного життя.

Змістовий модуль 14. Західноукраїнські землі в 1921-1939 рр.

Змістовий модуль 15. Україна в роки Другої світової війни (1939-1945рр.). Радянсько-німецькі договори 1939 року. Вступ Червоної Армії на територію Західної України. Початок німецько-радянської війни. Окупація України військами Німеччини та її союзників. Окупаційний режим. Рух опору. Визволення України від нацистських загарбників. Результати та наслідки війни для України.

Модуль 5.

Змістовий модуль 16. Україна у перші повоєнні роки. 1945-поч.50х. рр..

Змістовий модуль 17. Україна в умовах політичної та економічної лібералізації суспільства (1953-1964рр.).

Змістовий модуль 18. Україна у період загострення кризи радянської системи (сер.60-поч.80-х рр.).

Змістовий модуль 19. Розпад Радянського Союзу і відродження незалежності України 1985-1991рр.

Змістовий модуль 20. Україна в умовах незалежності.

ПИТАННЯ НА САМОСТІЙНЕ ВИВЧЕННЯ

1. Причини і етапи феодальної роздробленості. Занепад Київської Русі з др. пол. XI ст.
2. Занепад Галицько-Волинського князівства. Галицько-Волинське князівство як одна із форм української державності.
3. Причини та джерела появи козацтва. Створення Запорозької Січі. Гетьман П. Сагайдачний.
4. Становище Гетьманщини після смерті Б.Хмельницького. Поглиблення руйнівних процесів в українській державі.
5. Становище українських земель під владою Речі Посполитої в кін. XVII – XVIII ст.
6. Характер політики австрійського уряду щодо українців. Буржуазна революція 1848р.
7. Політико-адміністративний статус західноукраїнських земель. Криза культурницьких рухів. Поява українських політичних партій.
8. Розвиток культури на поч. ХХст.
9. Воєнні дії на території України в 1915 – 1917 рр.
10. Гетьманський переворот. П.Скоропадський. Внутрішня та зовнішня політика Української Держави.
11. Проголошення ЗУНР. Українсько-польська війна.
12. Політика влади у царині культури. Українізація (коренізація).
13. Розстріляне відродження. Великий терор та його ідеологічне виправдання.
14. Початок визволення України. Завершення вигнання окупантів з України. Наш край у 1939-1945рр.
15. Особливості суспільно-політичного життя. Освіта. Наука. Література і мистецтво.
16. Науково-технічна революція. Відлига в українській літературі та у мистецтві. Шістдесятництво в українській культурі. Зародження дисидентського руху.
17. Освіта. Здобутки і проблеми науки. Досягнення українських спортсменів. Молодіжний неформальний рух в Україні.
18. Активізація опозиційного руху. Форми діяльності дисидентів. Українська Гельсінська група. Кримськотатарський національний рух. Мустафа Джемілєв.
19. Політичні реформи 1989-1990 рр. Формування багатопартійності. Український національно-демократичний рух.
20. Вибори до Верховної Ради УРСР і місцевих рад 1990р. Декларація про державний суверенітет України. Проголошення незалежності України. Референдум 14 грудня 1991р.
21. Євроінтеграційний поступ України.
22. Студентський майдан. Євромайдан. Революція гідності 2013—2014 рр. Небесна Сотня. Анексія та тимчасова окупація Криму. Агресія Росії

проти України. Початок Антитерористичної операції (АТО). Дострокові президентські вибори 2014 р. Петро Порошенко.

ПРОПОНОВАНІ ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Трипільська культура на території України.
2. Подорож в загадкову Скіфію.
3. Грецькі поселення Північного Причорномор'я.
4. Походження українського народу.
5. Язичницькі вірування східних слов'ян.
6. Давньоруські князі Олег, Ігор, Ольга.
7. Київський князь Володимир Великий.
8. Великий київський князь Ярослав Мудрий.
9. Великий київський князь Володимир Мономах.
10. Хрещення Русі.
11. Галицько-Волинська держава: сторінки історії.
12. Князь Данило Галицький.
13. Здобутки і втрати Люблінської унії.
14. Берестейська церковна унія.
15. Дмитро Вишневецький на тлі ранньої історії козацтва.
16. Запорозька Січ: адміністративний устрій і господарство.
17. Військове мистецтво запорозького козацтва.
18. Культура запорозького козацтва.
19. Культура Київської Русі.
20. Гетьман Петро Конашевич-Сагайдачний.
21. Національний герой Самійло Кішка.
22. Б. Хмельницький – державотворець і полководець.
23. Українська козацька держава.
24. Гетьман І. Виговський.
25. Черкащина і Уманщина в роки національно-визвольної війни українського народу середини XVII ст.
26. Переяславська рада: реальність, вигадки та сучасні оцінки.
27. Гетьман Павло Тетеря.
28. Гетьман І Брюховецький.
29. Гетьман П. Дорошенко.
30. Гетьман Д. Многогрішний.
31. Гетьман І. Самойлович.
32. Гетьман Ю. Хмельницький.
33. Козацький ватажок Семен Палій.
34. Гетьманування І. Мазепи.
35. Зруйнування Запорозької Січі.
36. Останній кошовий – Петро Калнишевський.
37. Гетьман Пилип Орлик.
38. Гетьман Павло Полуботок.

39. Гетьман Данило Апостол.
40. Гетьманування Кирила Розумовського.
41. Чорноморське і Кубанське козацтво.
42. Ватажки Коліївщини: М. Залізняк та І. Гонта.
43. Рух опришків.
44. Києво-Могилянська академія.
45. Мислитель і письменник Григорій Сковорода.
46. Козацтво на Уманщині.
47. Бантиш-Каменські в історії та культурі України.
48. Іван Котляревський та його «Енеїда».
49. Михайло Максимович – історик України.
50. Микола Гоголь і українська минувшина.
51. Наукові студії Ізмаїла Срезневського.
52. Декабристський рух в Україні.
53. Революція 1848-1849 рр. в Австрійській імперії та українці.
54. Польське повстання (1830-1831 рр.) на Правобережній Україні.
55. Микола Костомаров: людина, вчений, громадський діяч.
56. Політичний портрет Тараса Шевченка.
57. Кирило-мефодіївець Микола Гулак.
58. Кирило-мефодіївець Василь Білозерський.
59. Пантелеймон Куліш – вчений та громадський діяч.
60. Україна в Кримській війні 1854-1856 рр.
61. П. Чубинський– штрихи до історичного портрету.
62. Південно-Західний Відділ Імператорського Російського Географічного Товариства.
63. Михайло Драгоманов – мислитель, публіцист, борець.
64. Історичне товариство Нестора – літописця.
65. Громадівець та історик Володимир Антонович.
66. Народники на Україні.
67. Трудова еміграція українців у другій половині XIX ст..
68. Митрополит Андрій Шептицький.
69. Наукове Товариство ім. Т. Шевченка.
70. Національний рух на західноукраїнських землях.
71. Микола Пирогов і Україна.
72. Національне питання в Україні на початку XX ст..
73. Студентський рух в Україні на початку XX ст..
74. Діяльність Українських січових стрільців.
75. Трагедія українського народу в Першій світовій війні.
76. Культура України на початку XX ст.
77. Постать М. Грушевського в українській історії.
78. Володимир Винниченко – видатний український письменник, публіцист і політик.
79. Аграрна і національно–культурна політика гетьмана П. Скоропадського.
80. Гетьман П. Скоропадський.

81. Історичний портрет С.В. Петлюри.
82. НЕП: сутність, значення.
83. Культурне будівництво в 20–ті роки в Україні.
84. Знищення української інтелігенції під приводом боротьби з «українським буржуазним націоналізмом».
85. Сталінський терор в армії та його трагічні наслідки.
86. Голодомор 1932–33 років в Україні: причини та наслідки.
87. Проголошення самостійності Карпатської України.
88. Україна в умовах окупації гітлерівською Німеччиною.
89. Створення та діяльність УПА (Української повстанської армії).
90. Трудовий героїзм українського народу.
91. Наслідки Другої світової війни для України.
92. Масові репресії 1944 – початку 50–х років.
93. Діяльність УРСР на міжнародній арені після Другої світової війни.
94. Післявоєнна відбудова економіки України.
95. Голод 1946 – 1947 років, його причини і наслідки.
96. Збройна боротьба ОУН–УПА в західних областях України.
97. XX з'їзд КПРС. Засудження культу особи Й.В. Сталіна.
98. «Відлига» і духовне відродження України.
99. Дисидентський рух в Україні.
100. Міжнародне становище СРСР наприкінці 70–х – початку 80–х років.
101. Формування багатопартійної системи в Україні.
102. Україна в умовах незалежності: здобутки і проблеми.
103. Взаємозв'язки України з іншими державами СНД: політико–економічний аспект.
104. Стан культури, освіти і науки в Україні на сучасному етапі.
105. Етнополітична ситуація в сучасній Україні.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Аркас М. Історія України-Русі / М. Аркас. – Одеса : Маяк, 1994. – 392 с.
2. Бойко О. Д. Історія України: навч. посіб. / О. Д. Бойко. – 3-тє вид., доп. – К.: Академвидав, 2008. – 688 с. (Альма-матер).
3. Верстюк В. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник / В. Верстюк, О. Дзюба, В. Репринцев. – К.: Наукова думка, 1995. – 688 с.
4. Гусєв В. І. Історія України: навч. посіб. / В. І. Гусєв, Ю. О. Калінцев, С. В. Кульчицький – К.: Вища школа, 2003. – 431 с.
5. Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної української нації XIX–XX ст. / Я. Грицак. – К.: Ґенеза, 2000. – 360 с.

6. Грушевський М. Історія України-Руси. В 11 т., 12 кн. – К.: Наукова думка, 1991.
7. Давня історія України: в 3 т. – К.: Наукова думка, 1997-2000.
8. Довідник з історії України. А-Я / за заг. ред. І. Підкови, Р. Шуста; Ін-т істор. досліджень ЛНУ ім. І. Франка. – 2-ге вид., доопрац. і доп. – К.: Ґенеза, 2001. – 1136 с.
9. Дорошенко Д. Нарис історії України: у 2 т. – К., 1991.
10. Жуковський А. Нарис історії України / А. Жуковський, О. Субтельний. – Львів, 1992. – 230 с.
11. Екельчик С. История Украины: становление современной нации / С. Єкельчик. – К., 2010.
12. Енциклопедія історії України: у 5-ти т. / редкол.: В.А. Смолій (голова), Я.Д. Ісаєвич, С.В. Кульчицький [та ін.]. – К.: Наукова думка, 2005.
13. Єфименко О. Історія України та її народу / О. Єфименко; [пер. з рос. В. Д. Калити]. – К.: Мистецтво, 1992. – 256 с.
14. Історія України: посібник / за ред. Г. Темка, Л. Тупчієнка. – К.: Видавничий центр «Академія», 2002 – 480 с. (Альма-матер).
15. Історія України / за ред. В. Смолія. – 3-тє вид., доп. й перероб. - К.: Альтернативи, 2002. – 471 с.
16. Історія України / кер. авт. кол. Ю. Зайцев. – Вид.4-те. – Львів: Світ, 2003. – 520 с.
17. Історія України: навч. - метод. посіб. для семінар. занять / В.М. Литвин, А.Г. Слісаренко, В.Ф. Колесник [та ін.]. – К.: Знання-Прес, 2006. – 460 с.
18. Історія України: Документи. Матеріали. Посібник / уклад., комент. В. Ю. Короля – К., 2002. – 448 с. (Альма-матер).
19. Історія українського козацтва: Нариси: у 2 т. / редкол.: В. А. Смолій [та ін.]. – К.: Києво- Могилянська академія, 2006. – Т. 1. – 800 с.; – 2007. – Т. 2. – 724 с.
20. Касьянов Г. Україна 1991–2007: нариси новітньої історії / Г. Касьянов. – К.: Наш час, 2008. – 432 с.
21. Король В. Історія України: навч. посібник / В. Король. – 2-ге вид., доп. – К.: В.Ц.: «Академія», 2008. – 496 с. (Альма-матер)
22. Котляр М. Довідник з історії України / В. Котляр, С. Кульчицький. – К., 1996. – 240 с.
23. Крип'якевич І. Історія України / І. Крип'якевич. – Львів: Світ, 1992. – 520 с. – («Пам'ятки історичної думки України»).
24. Магочій Павло-Роберт. Історія України / Павло-Роберт Магочій. – К.: Критика, 2007. – 640 с.
25. Мицик Ю. Історія України: навч. посіб. для старшокласників / Ю. Мицик, О. Бажан, В. Власов. – К., 2005. – 576 с.
26. Мороз В. Я. Україна у двадцятому столітті. Етап перший.1900-1920 рр. / В. Я. Мороз. – Львів: Ліга-Прес, 2005. – 656 с.

27. Новий довідник: Історія України / упоряд. С. Крупчан, Т. Крупчан, О. Скопненко, О. Іванюк. – 2-ге вид. – К.: ТОВ «КАЗКА», 2006. – 736 с.
28. Остафійчук В. Історія України: сучасне бачення: навч. посіб. / В. Остафійчук. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання-Прес, 2006. – 422с.
29. Панченко П. П. Історія України XX – початку XXI століття: навч. посіб. / П.П. Панченко, Н.П. Барановська, С.С. Падалка [та ін.]; за заг. ред. В. А. Смолія. – К.: Знання, 2004. – 582 с.
30. Пасічник М. Історія України: державницькі процеси, розвиток культури та політичні перспективи: навч. посіб. / М. Пасічник. – 2-ге вид., стер. – К.: Знання, 2006. – 735 с.
31. Полонська-Василенко Н. Історія України: у 2 т. – К.: Либідь, 1992.
32. Полянський О. Історія України : [навч. посіб. для семінарських занять для студ. неісторичних спеціальностей ВНЗ] / Олег Полянський, Руслана Труба. – Л.: ЛДУФК, 2011. – 468 с.
33. Савченко Н. Історія України: модульний курс: навч. посіб. / Н. Савченко, М. Подольський – К., 2006. – 544 с.
34. Світлична В. Історія України: навч. посіб. / В. Світлична – 4-е вид. – К.: Каравела, 2008. – 400 с.
35. Субтельний О. Україна: історія / О. Субтельний; [пер. з англ. В. Шевчука]. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Либідь, 1993. – 720 с.
36. Україна крізь віки: у 15 т. / НАН України; Ін-т історії України НАН України. – К., 1998–1999.
37. Яковенко Н. Нарис історії середньовічної та ранньомодерної України / Н. Яковенко. – 2-ге вид., перероблене та розшир. – К.: Критика, 2005. – 584 с.

Додаткова

1. Антонович В. Б. Про козацькі часи на Україні / В. Б. Антонович. – К.: Дніпро, 1991. – 238 с.
2. Білас І. Репресивно-каральна система в Україні. 1917–1953: суспільно політичний та правовий аналіз: у 2 кн. – К., 1994. – Кн. 1. – 432 с.; Кн. 2. – 688 с.
3. Брайчевський М. Конспект з історії України / М. Брайчевський. – К.: Знання, 1991. – 204 с.
4. Вацеба О. М. Нариси з історії спортивного руху в Західній Україні / О. М. Вацеба. – Івано- Франківськ: Лілея-НВ,1997. – 232 с.
5. Видатні постаті в історії України IX–XIX ст. : Короткі біогр. нариси. Історичні та худож. портрети / В. І. Гусєв, В. П. Дрожжин [та ін.]. – К.: Вища школа, 2002. – 359 с.
6. Голод 1921–1923 років в Україні. Збірник документів і матеріалів – К.: Наукова думка , 1993. – 240 с.
7. Голодомор 1932–1933 років в Україні: документи і матеріали / упор. Р. Я. Пиріг; НАН України, Ін-т історії України. – К.: Вид. дім. «Києво-Могилянська академія», 2007. – 1128 с.

8. Гунчак Т. Україна: перша половина ХХ ст.: нариси політичної історії / Т. Гунчак. – К.: Либідь, 1993. – 288 с.
9. Даниленко В., Сталінізм на Україні (20–30-ті роки) / В. Даниленко, Г. Касьянов, С. Кульчицький. – К.: Либідь, 1991. – 344 с.
10. Дві Русі / за заг. ред. Л. Івшиної. – К.: Факт, 2003. – 496 с. – (Бібліотека газети «День»).
11. Енциклопедія історії України: у 5-ти т. / редкол.: В. А. Смолій (голова), Я.Д. Ісаєвич, С.В. Кульчицький [та ін]. – К.: Наукова думка, 2005.
12. Енциклопедія українознавства. Словникова частина: У 10 т. – Львів, 1993–2001.
13. Енциклопедія українознавства. Загальна частина: у 3 т. – К., 1994–1995.
14. Іванченко Р. Історія без міфів: Бесіди з історії укр. державності: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Р. Іванченко. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: МАУП, 2006. – 624 с.
15. Історична наука: термінологічний і понятійний довідник : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / редкол. В.М.Литвин [та ін.]; ред. Л. О.Біда. – К.: Вища школа, 2002. – 430 с.
16. Історія України в особах: Литовсько-Польська доба / О. Дзюба, М. Довбищенко, О. Русина [та ін.]. – К.: Україна, 1997. – 272 с.
17. Історія України від найдавніших часів до сьогодення. Збірник документів і матеріалів / за заг. ред. А.П. Коцура, Н.В. Терес. – Київ - Чернівці: Книги – ХХІ, 2008. – 1100 с.
18. Історія української культури: в 5-ти т. – Т. 1-3. – К.: Наукова думка, 2001.
19. Касьянов Г. Українська інтелігенція 1920-х – 30-х років: соціальний портрет та історична доля / Г. Касьянов. – К., 1992. – 176 с.
20. Касьянов Г. Сталінізм і українська інтелігенція (20–30-ті рр.) Г. Касьянов, В. Даниленко. – К.: Наукова думка, 1991. – 96 с.
21. Касьянов Г. Незгодні: українська інтелігенція в Русі Опору 1960–80-х років / Г. Касьянов. – К.: Либідь, 1993. – 224 с.
22. Кульчицький С. Комунізм в Україні: перше десятиріччя (1919–1928) / С. Кульчицький. – К., 1996. – 508 с.
23. Кудряченко А. І. Політична історія України ХХ століття: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / А. І. Кудряченко, Г. І. Калінічева, А. А. Костиря. – К.: МАУП, 2006. – 696 с.
24. Косик В. Україна і Німеччина в Другій світовій війні / В. Косик. – Париж; Нью-Йорк; Львів, 1993. – 660 с.
25. Костюк Г. Сталінізм в Україні: Ґенеза і наслідки: Дослідження і спостереження сучасника / Г. Костюк; [пер. з англ.]. – К.: Смолоскип, 1995. – 508 с.
26. Котляр М. Ф.Історія України в особах: Давньоруська держава / М. Ф. Котляр. - К.: Україна, 1996. – 240 с.

27. Організація Українських націоналістів і Українська Повстанська Армія. Історичні нариси / НАН України; Ін-т історії України; С.В. Кульчицький. – К.: Наукова думка, 2005. – 495 с.
28. Петровський В.В. Історія України: Неупереджений погляд: Факти. Міфи. Коментарі / В.В Петровський, Л.О. Радченко, В.І. Семененко. – Х.: ВД «ШКОЛА», 2007. – 592 с. 11
29. Політична історія України XX ст.: У 6 т. / НАН України; Ін-т політ. і етнонац. досліджень; І.Ф.Курас, Ю.І.Шаповал, Ю. А. Левенець [та ін.]. – К.: Ґенеза, 2002-2003.
30. Політичний терор і тероризм в Україні. XIX – XX ст. Історичні нариси / Д. В. Архієрейський, О. Г. Бажан, С. І. Білокінь та ін. – К.: Наукова думка, 2002. – 952 с.
31. Полянський О. Західна Україна у двох революціях: 1848–1918 / О. Полянський. – Тернопіль: Джура, 1998. – 52 с.
32. Полянський О. Історичні силуети / О. Полянський. – Тернопіль: ЛІЛЕЯ, 1998. – 128 с.
33. Полянський О. Курс лекцій з історії України. Остання чверть XVIII – середина XIX ст. / О. Полянський. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2004. – 192 с.
34. Полянський О. Армія нескорених. До 60-річчя УПА / О. Полянський. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2002. – 48 с.
35. Полянський О. Український рух Опору в 1921 – 1939рр. / О. Полянський. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2004. – 64 с.
36. Попович Мирослав. Червоне століття / Мирослав Попович. – К.: АртЕк, 2005. – 888 с.
37. Потоцький В. П. Хто є хто в українській історії / В. П. Потоцький. – Х.: ВД «ШКОЛА», 210. – 160 с. – (Історичний архів: Маленькі таємниці великої історії).
38. Реєнт О.Усі гетьмани України: Легенди, міфи, біографії / О. Реєнт. – Х.: Фоліо, 2007. – 415 с. – (Історичне досьє).
39. Реєнт О. Україна між світовими війнами (1914-1939). Події. Люди. Документи: Нариси історії: навч. посіб. / О. П. Реєнт, І. А. Коляда. – К: Школа, 2004. – 544 с.
40. Реєнт О. Україна в імперську добу (XIX – поч. XX ст.) / О. Реєнт. – К., 2003. – 340 с.
41. Розсекречена пам’ять: Голодомор 1932–1933 років в Україні в документах ГПУ-НКВД. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 604 с.
42. Рубльов О. Сталінщина і доля західноукраїнської інтелігенції. 20–50-ті рр. XX ст. / О. Рубльов, Ю. Черченко. – К.: Наукова думка, 1994. – 350 с.
43. Рух Опору в Україні: 1960-1990. Енциклопедичний довідник / [передм. Осипа Зінкевича, Олеся Обертаса]. – К.: Смолоскип, 2010. – 804 с.

44. Семененко В. І. Хто такі українці? Що таке Україна? / В. І. Семененко. – Х: ВД «ШКОЛА», 2010. – 160 с. – (Історичний архів: Маленькі таємниці великої історії).
45. Смолій В. А. Українська державна ідея. Проблеми формування еволюції, реалізації / В.А. Смолій, В.С.Степанков. – К.: Альтернативи, 1997. – 366 с.
46. Трофим'як Б. Гімнастично-спортивні організації в національно-визвольному русі Галичини / Б. Трофим'як. – Тернопіль, 2001. – 694 с.
47. Трофим'як Б. Фізичне виховання і спортивний рух у Західній Україні (з початку 30-х років XIX ст. до 1939 р.): навч. посібник / Б. Трофим'як. – К.: ІЗМН, 1997. – 424 с.
48. Україна Incognita / за заг. ред. Л. Івшиної. – 4-те вид., стереотип. – К.: Укр. прес-група, 2005. – 397 с. – (Бібліотека газети «День»).

Інформаційні ресурси

1. www.history.org.ua Інститут історії Національної Академії наук України
2. www.nbuv.gov.ua Національна бібліотека України ім. І.І. Вернадського
3. www.memory.gov.ua Український інститут національної пам'яті
4. history.vn.ua Книги та підручники з історії України та всесвітньої історії
5. www.http://www.thehistorynet.com Інформація з всесвітньої історії (англомовний сайт)
6. www.nsta.org NSTA (Британське наукове співтовариство вчителів)
7. www.cossackdom.com Історія українського козацтва
8. www.prostir.museum Музейний простір України